

Lovforslag nr. L 71. Fremsat den 30. januar 2002 af justitsministeren (Lene Espersen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov for Færøerne om rettens pleje

(Advokatselskaber)

§ 1

I lov nr. 92 af 23. februar 1988 for Færøerne om rettens pleje, om ændring af lov om retsafgifter, om ændring af lov om børns retsstilling og om ikrafttrædelse af lov om ydelse af juridisk bistand samt om inkasso- og detektivvirksomhed mv., som ændret ved § 3 i lov nr. 143 af 8. marts 1995, § 1 i lov nr. 1082 af 20. december 1995 og ved lov nr. 365 af 2. juni 1999, foretages følgende ændringer:

1. I § 1 indsættes efter nr. 34:

»34 a. Efter § 124 indsættes:

»§ 124 a. Advokatvirksomhed må ud over i enkeltmandsvirksomhed eller i et fællesskab af advokater kun udøves af et advokatselskab, der drives i aktie- eller anpartsselskabsform. Et advokatselskab må alene have til formål at drive advokatvirksomhed og er pligtig og enberettiget til i navnet at benytte ordene »advokataktieselskab« eller »advokatanpartsselskab« eller deraf dannede forkortelser. Uanset 1. og 2. pkt. må foreninger, interesseorganisationer og lignende som mandatar udføre retssager for deres medlemmer inden for foreningens interesseområde.

Stk. 2. En advokat, der udøver virksomhed i et advokatselskab, hæfter personligt sammen med selskabet for ethvert krav, der er opstået som følge af advokatens bistand til en klient.

Stk. 3. Aktier eller anpartar i et advokatselskab må, jf. dog stk. 5, kun ejes af

- 1) advokater, der aktivt driver advokatvirksomhed i selskabet, i dets moderselskab eller dets datterselskab, eller
- 2) et andet advokatselskab.

Stk. 4. Bestyrelsesmedlemmer, bortset fra medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer, i et advokatselskab skal aktivt drive advokatvirksomhed i selskabet eller i dets moderselskab eller dets datterselskab. Medlemmer af direktionen i et advokatselskab skal aktivt drive advokatvirksomhed i selskabet.

Stk. 5. Justitsministeren fastsætter nærmere regler for udøvelse af advokatvirksomhed i selskabsform, herunder regler om afhændelse af en aktie eller anpart i tilfælde af en aktionærs eller anpartshavers dødsfald eller deponering af besiddelse.

Stk. 6. Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes med bøde den, der overtræder reglerne i stk. 1, 3 eller 4.

Stk. 7. I forskrifter, der udstedes i medfør af stk. 5, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelserne i forskrifterne.

Stk. 8. For overtrædelser, der begås af aktieselskaber, anpartsselskaber, andelselskaber eller lignende, kan der pålægges selskabet som sådant bødeansvar.«

34 b. Efter § 127 indsættes:

»§ 127 a. § 124 og §§ 125-127 gælder også for advokatselskaber.«

2. I § 1 indsættes efter nr. 37:

»37 a. I § 143, stk. 2, indsættes som 3. pkt.:

»1. og 2. pkt. finder tilsvarende anvendelse for så vidt angår advokatselskaber, jf. § 124 a.«

37 b. § 146, 1. pkt., affattes således:

»Klager over vederlag, som en advokat eller et advokatselskab har forlangt for sit arbejde, kan af den, som har retlig interesse heri, indbringes for bestyrelsen i den advokatkreds, hvor advokaten eller advokatselskabet har sit kontor.«

37 c. I § 147 b, stk. 1, indsættes efter »advokat«: »eller advokatselskab«.

37 d. § 147 c, stk. 1, affattes således:

»Finder Advokatnævnet, at en advokat eller et advokatselskab har tilsidesat pligter, der følger af denne lov eller forskrifter fastsat i medfør af loven, kan det tildele advokaten eller advokat-

selskabet en advarsel eller irettesættelse eller pålægge vedkommende eller selskabet en bøde på indtil 200.000 kr.«

37 e. I § 147 c, stk. 2, 1. pkt., indsættes efter »advokat«: »eller et advokatselskab«.

37 f. I § 147 c, stk. 5, indsættes efter »advokaten,«: »advokatselskabet,«.

37 g. I § 147 d, stk. 1, indsættes efter »advokaten«: »eller advokatselskabet«.

37 h. I § 147 d, stk. 3, indsættes i 1. og 2. pkt. efter »advokaten«: »eller advokatselskabet«.

§ 2

Loven træder i kraft den 15. juni 2002.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Formålet med lovforslaget er at gøre det muligt at drive advokatvirksomhed i selskabsform på Færøerne.

Ved lov nr. 403 af 13. juni 1990 om ændring af retsplejeloven (Dommeres habilitet, SSP-samarbejdet og advokatselskaber mv.) blev det med virkning fra den 1. januar 1991 gjort muligt at drive advokatvirksomhed i selskabsform i Danmark. Ved samme lovændring blev det hidtidige forbud mod samtidig at have advokatkontor i flere retskredse ophævet.

Færøernes landsstyre har over for Justitsministeriet anmodet om, at der i den færøske retsplejelov nu indføres en tilsvarende adgang til at drive advokatvirksomhed i selskabsform på Færøerne som den, der blev indført i Danmark ved lov nr. 403 af 13. juni 1990, dog således, at den færøske retsplejelovs forbud mod samtidig at have advokatkontor i flere retskredse opretholdes.

2. Gældende ret.

Den færøske retsplejelovs regler om advokater svarer til, hvad der var gældende i Danmark frem til ændringen af den danske retsplejelov ved lov nr. 403 af 13. juni 1990 (dog er advokater på Færøerne ikke enerettigede til at føre retssager for andre).

Den færøske retsplejelov antages således at forudsætte, at advokatvirksomhed skal udøves i personlig form. Der vil derfor kun gennem en lovændring kunne skabes mulighed for at drive advokatvirksomhed i selskabsform på Færøerne.

Den færøske retsplejelov indeholder endvidere et forbud mod, at advokater samtidig har advokatkontor i flere retskredse. Et tilsvarende forbud i den danske retsplejelov blev som anført ovenfor ophævet samtidig med, at der blev åbnet adgang til at drive advokatvirksomhed i selskabsform.

Da Færøerne udgør én retskreds, betyder forbudet i praksis, at færøske advokatvirksomheder er afskåret fra at etablere filialer i Danmark, og at danske advo-

katvirksomheder er afskåret fra at etablere filialer på Færøerne.

3. Lovforslagets indhold

Lovforslagets bestemmelser er indholdsmæssigt identiske med de bestemmelser om advokatselskaber, der blev indsat i den danske retsplejelov ved lov nr. 403 af 16. juni 1990, bortset fra, at forbudet mod samtidig at have advokatkontor i flere retskredse i overensstemmelse med landsstyrets henstilling ikke foreslås ophævet.

På samme måde som i Danmark skal advokatvirksomhed i selskabsform på Færøerne således kun kunne udøves under nogle særlige betingelser.

Det søges navnlig sikret, at selskabet i samme omfang som en personligt drevet advokatvirksomhed vil være uafhængig af interesser, der er advokatvirksomheden uvedkommende, og som kan være stridende mod klientens interesser. Dette sker gennem regler om, hvem der kan besidde aktier eller anpartar i et advokatselskab, og gennem regler om, hvem der kan være medlemmer af bestyrelse og direktion. Det tillægges således stor betydning, at advokatvirksomheder ikke på grund af finansieringen af virksomhedernes kapitalgrundlag kan domineres af interesser, der ville kunne svække den generelle tillid til advokaters uafhængighed. Det foreslås endvidere, at den gældende selskabslovgivnings regler om hæftelsesforhold suppleres med en regel i retsplejeloven om, at den enkelte advokat, der har rådgivet eller i øvrigt ydet bistand til en klient, tillige hæfter med sin personlige formue for eventuelle krav fra klienten, der er opstået som følge af advokatens bistand. Udøvelse af advokatvirksomhed i selskabsform vil derfor ikke indebære nogen svækkelse af grundlaget for den enkelte advokats professionsansvar. Den enkelte advokat vil således i udøvelsen af sin virksomhed fortsat være undergivet reglerne om de særlige advokatpligter, selv om virksomheden udøves i selskabsform.

Ud over disse betingelser indeholder forslaget en bemyndigelse til justitsministeren til at fastsætte nærmere regler for udøvelse af advokatvirksomhed i sel-

skabsform. Bemyndigelsen svarer til bemyndigelsen efter retsplejelovens § 124, stk. 5, som er udnyttet ved Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 824 af 10. december 1990 om advokatselskaber. Det forudsættes, at en lignende bekendtgørelse udstedes med virkning for Færøerne.

Det foreslås endvidere, at overtrædelse af de særlige regler for udøvelse af advokatvirksomhed i selskabsform kan straffes med bøde, og at reglerne i retsplejelovens §§ 125-127 om de særlige advokatpligter samt reglerne om Advokatnævnets kompetence til at træffe afgørelse i disciplinærsager og i sager vedrørende salærklager tillige finder anvendelse for så vidt angår advokatselskaber. Forbudet mod at have advokatkontor i flere retskredse vil også finde anvendelse på advokatselskaber.

I lovforslaget er der taget stilling til, under hvilke betingelser et selskab må udøve advokatvirksomhed.

Af forslaget følger endvidere, at andre juridiske personer end advokatselskaber ikke må udøve advokatvirksomhed.

Ved vurderingen af, om en juridisk person kan anses for at »udøve advokatvirksomhed« i lovforslagets forstand, vil det efter forslaget være afgørende, om de hensyn, der ligger bag de opstillede betingelser for etableringen af advokatselskaber, gør sig gældende i samme omfang for så vidt angår den virksomhed, som den pågældende juridiske person udøver. Det gælder navnlig behovet for at sikre advokatvirksomhedens uafhængighed. De rådsøgende knytter traditionelt til begrebet og titlen »advokat« en forventning om uafhængighed og dermed loyal varetagelse af klientens interesser.

»Advokatvirksomhed« kan beskrives som juridisk rådgivning og i forbindelse hermed økonomisk og anden rådgivning til klienten samt repræsentation af denne for domstolene og over for andre offentlige myndigheder og organisationer samt i retslige spørgsmål og tvister i øvrigt.

Efter »vinkelskriverloven«, (lov om ydelse af juridisk bistand samt om inkasso- og detektivvirksomhed mv.), er det endvidere kun advokater, der lovligt kan tilbyde juridisk rådgivning og bistand og annoncere med disse tjenesteydelser. »Vinkelskriverloven« er sat i kraft for Færøerne ved § 4 i lov nr. 92 af 23. februar 1988.

Afgørende for, om advokatvirksomheden reelt må anses for »udøvet« af en juridisk person, vil efter en gennemførelse af lovforslaget ikke alene være, om den er udøvet af en advokat, men vil tillige bero på den ramme, hvorunder den juridiske bistand ydes. Er den pågældende advokat således - f.eks. gennem en

instruktionsbeføjelse fra en juridisk person eller på grund af en juridisk persons finansiering af virksomhedens kapitalgrundlag - afhængig af interesser, der er advokatvirksomheden uvedkommende, vil den juridiske person efter lovforslaget udøve advokatvirksomhed.

Er en advokat ansat hos en juridisk person (et selskab, en forening mv.) med det formål bl.a. at yde den juridiske persons klienter, kunder eller medlemmer bistand i form af juridisk rådgivning og vejledning samt i tilknytning hertil at føre sager for administrative eller dømmende myndigheder for disse persongrupper, må den juridiske person efter lovforslaget anses for at drive advokatvirksomhed.

Højesteret har i en kendelse af 27. april 1989 (Ugeskrift for Retsvæsen 1989, side 591) taget stilling til, hvorvidt en advokat, der er ansat i en landboforening med det formål bl.a. at yde advokatbistand til foreningens medlemmer, har møderet for byretten. Den pågældende advokat var lønnet af foreningen og principielt undergivet instruktionsbeføjelse fra foreningens bestyrelse. Højesteret fandt, at retten til at give møde for byret og for Sø- og Handelsretten, der efter retsplejelovens § 132 tilkommer enhver advokat, ikke berøres af den pågældende advokats ansættelsesforhold.

Efter indførelsen af regler om advokatselskaber i den danske retsplejelov anses et sådant tilfælde i dag for advokatvirksomhed, der kun må udøves af et advokatselskab efter lovens regler. Det samme vil efter lovforslaget blive retstilstanden på Færøerne.

En gennemførelse af lovforslaget vil således medføre, at heller ikke en forening på Færøerne vil kunne tilbyde sine medlemmer juridisk bistand som beskrevet ovenfor gennem en i foreningen ansat advokat - medmindre foreningen ændres til et advokattie- eller anpartsselskab og derved opfylder de betingelser, der efter lovforslaget stilles for at sikre advokatvirksomhedens uafhængighed.

Den mere begrænsede form for juridisk præget rådgivning og bistand, som traditionelt har været ydet af ikke-erhvervsdrivende landboforeninger, husmandsforeninger, fagforeninger og lignende, som et accessorium til foreningens øvrige serviceydelser over for dennes medlemmer, herunder f.eks. dokumentudfærdigelse, vil ikke blive berørt af forslaget. Vinkelskriverloven forbyder dog en egentlig markedsføring af sådanne accessoriske ydelser.

I øvrigt vil den virksomhed, der udøves af retshjælpinstitutioner, ikke blive berørt af forslaget.

Afgørelsen må i øvrigt i de enkelte tilfælde overlades til domstolene, idet der i tvivlstilfælde bør lægges vægt på, om en rådgivning har været baseret

på det særlige tillidsforhold, der er kendetegnende for forholdet mellem en advokat og dennes klienter.

4. Lovtekniske spørgsmål

Den færøske retsplejelov er lovteknisk etableret ved, at reglerne i lovebekendtgørelse nr. 555 af 1. november 1984 af lov om rettens pleje er sat i kraft for Færøerne med visse ændringer.

De ændringer, der ved ikraftsættelsen blev foretaget i forhold til den danske retsplejelov (som den forelå ved lovebekendtgørelsen af 1. november 1984) er særligt opregnet i lovens § 1, der ved lovens ikrafttræden indeholdt 121 punkter. Det er derfor af lovtekniske grunde nødvendigt, at de ændringer, der foretages ved dette lovforslag, foretages ved tilføjelse af nye punkter med ændringer. Ved lov nr. 143 af 8. marts 1995, lov nr. 1082 af 20. december 1995 og lov nr. 365 af 2. juni 1999 er der tidligere foretaget ændringer af den færøske retsplejelov, der på samme måde har tilføjet

nye punkter til opregningen af ændringer i lovens § 1. Den færøske retsplejelov er således vanskelig at læse.

Der er imidlertid på Færøerne nedsat et udvalg, som har til opgave at foretage en samlet revision og sammenskrivning af den færøske retsplejelov, så der udarbejdes en selvstændig retsplejelov for Færøerne. Dette vil betyde, at loven bliver mere overskuelig og dermed lettere tilgængelig, og kommende lovændringer vil teknisk blive enklere.

5. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser mv.

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for staten. Det bemærkes, at spørgsmål om selskabsbeskatning mv. er et færøsk særanliggende.

Lovforslaget har endvidere ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet eller borgerne og indeholder ikke miljømæssige konsekvenser eller EU-retlige aspekter.

	Positive konsekvenser/ mindre udgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Ingen EU-retlige aspekter	

6. Hørte myndigheder mv.

Lovforslaget har været sendt til høring hos Færøernes Hjemmestyre, Sorenskriveren (dommeren) og Landfogeden (politimesteren) på Færøerne, Advokatfæløg Føroya (den færøske advokatforening) og Advokatrådet i Danmark.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1.

Til nr. 1.

Til § 124 a

Forslaget til ny § 124 a indebærer, at der i retsplejeloven for Færøerne skabes hjemmel til at kunne drive

advokatvirksomhed i aktie- og anpartsselskabsform. Disse advokatselskaber vil herefter gennem de i eller for selskabet virkende advokater kunne udøve advokatvirksomhed. Derimod vil selskabet som sådant ikke kunne opnå beskikkelse som advokat og vil derfor f.eks. ikke kunne optræde som advokat for en klient.

Den foreslåede § 124 a er med en enkelt undtagelse, jf. nedenfor om stk. 8, identisk med § 124 i den gældende danske retsplejelov. Når bestemmelsen i den færøske retsplejelov får paragrafnummeret 124 a, og ikke 124, skyldes det, at den færøske retsplejelovs § 124 om forbud mod at have advokatkontor i flere

retskredse foreslås opretholdt. Det tilsvarende forbud i den danske retsplejelov blev som anført i lovforslagets almindelige bemærkninger punkt 1 ophævet i forbindelse med indførelsen af regler om advokatselskaber i Danmark.

Efter *stk. 1* må advokatselskaber kun etableres i aktie- eller anpartsselskabsform, og man vil således efter lovforslaget ikke kunne anvende f.eks. et kommanditselskab som rammen for en advokatvirksomhed. Muligheden for som efter den gældende retstilstand at drive advokatvirksomhed i personlig form eller som et interessentskab, hvor samtlige deltagende interessenter arbejder som advokater i virksomheden, berøres ikke af forslaget.

Et selskab, der driver advokatvirksomhed, må efter forslaget ikke tillige drive anden form for virksomhed. Efter forslaget skal advokatvirksomheden over for omverdenen gennem sit navn klart tilkendegive, at virksomheden drives i selskabsform, og at der er tale om et advokatselskab.

Bestemmelsen i *stk. 2* indebærer, at en advokat, der driver advokatvirksomhed i selskabsform, hæfter personligt og solidarisk med selskabet for enhver forpligtelse og ethvert ansvar, der udspringer af den pågældende advokats rådgivning og sagsførelse mv., uanset om aftalen formelt er indgået mellem klienten og selskabet. Derudover hæfter advokatselskabet i overensstemmelse med reglerne i selskabslovgivningen med sin formue for kravet. Den enkelte advokat vil derfor, selv om han eller hun som ansat eller medejer udøver sin advokatvirksomhed gennem et advokatselskab, personligt være fuldt ansvarlig for den bistand, vedkommende yder. Den klient, som har lidt et tab som følge af f.eks. fejlagtig rådgivning, vil herefter kunne rette sit erstatningskrav såvel mod det advokatselskab, som klienten har kontraheret med, som mod den eller de advokater, der har behandlet sagen og ydet klienten rådgivning. De øvrige ejere af selskabet vil derimod ikke hæfte personligt, men alene med deres indskud i selskabet.

Bestemmelsen indeholder i *stk. 3* en begrænsning af den kreds, der kan besidde aktier eller anpartar i et advokatselskab. Baggrunden for disse regler er ønsket om at sikre, at det personlige tillidsforhold, der består mellem klient og advokat, og som hviler på den enkelte advokats uafhængighed og loyale varetagelse af klientens interesser, ikke svækkes som følge af, at advokaten virker i et advokatselskab.

Efter bestemmelsen vil det således kun være bestallingshavende advokater, der aktivt driver advokatvirksomhed, som gennem ejerskab kan øve indflydelse på driften af et advokatselskab. Det er endvidere et

krav, at aktionæren eller anpartshaveren gennem sin virksomhed er tilknyttet det pågældende advokatselskab enten direkte eller gennem virke i dets moder- eller datterselskab. Derudover er der mulighed for, at et advokatselskabs aktier eller anpartar kan ejes af et andet advokatselskab.

Begrænsningen i kredsen af de personer, der kan være medlem af bestyrelsen for et advokatselskab, jf. *stk. 4*, tilsigter ligeledes at varetage hensynet til selskabets uafhængighed af uvedkommende interesser. Disse begrænsninger medfører ingen ændring i forhold til selskabslovenes regler om medarbejderes adgang til at vælge bestyrelsesmedlemmer.

Den daglige ledelse af advokatselskabet, der forstås af direktionen, kan efter forslaget alene varetages af personer, der gennem virke som advokat i det pågældende selskab er tæt knyttet til virksomheden.

Justitsministeren kan efter *stk. 5* fastsætte nærmere regler om en advokats adgang til at beholde aktier eller anpartar i et advokatselskab i tilfælde, hvor advokaten på grund af sygdom eller alder har deponeret sin beskikkelse, samt regler for fremgangsmåden ved afhændelse af aktier eller anpartar i tilfælde af dødsfald.

Justitsministeren bemyndiges endvidere til at udstede nærmere regler for advokatselskaber. I medfør af den tilsvarende bestemmelse i den danske retsplejelovs § 124, *stk. 5*, har Justitsministeriet udstedt bekendtgørelse nr. 824 af 10. december 1990 om advokatselskaber, der bl.a. fastsætter regler om, at aktierne eller anpartarerne skal lyde på navn, og at disse ikke kan være omsætningspapirer. Endvidere fastsætter bekendtgørelsen nærmere regler om fremgangsmåden ved afhændelse af aktier eller anpartar, om udøvelse af stemmeret for aktien eller anparten og om likvidation af selskabet. Med henblik på at hindre omgåelse af reglerne om, hvem der kan eje aktier eller anpartar, fastsætter bekendtgørelsen også regler om selskabets adgang til at udstede gældsbreve, som vil kunne ombyttes til aktier eller anpartar i selskabet (konvertible gældsbreve).

Efter bestemmelserne i *stk. 6* og *8* kan en advokat eller et advokatselskab pålægges straf af bøde ved overtrædelse af reglerne i *stk. 1, 3* eller *4*. Ligeledes kan der efter *stk. 7* i de forskrifter, der udstedes i medfør af *stk. 5*, fastsættes bestemmelser om bødestraf for en advokats eller et advokatselskabs overtrædelse af regler i forskrifterne.

Ved lov nr. 474 af 12. juni 1996 blev der indsat særlige regler i straffelovens 5. kapitel om strafansvar for juridiske personer. Disse regler er imidlertid ikke sat i kraft for Færøerne. *Stk. 8* er udformet under hensyn hertil.

Til § 127 a.

Forslaget medfører, at reglerne om de særlige advokatpligter i § 125 og § 126 samt reglerne om advokaters pligter med hensyn til behandling af betroede midler (klientkontoreglerne, § 127) også gælder for advokatselskabet som sådan. Endvidere medfører forslaget, at forbudet i § 124 mod samtidig at have advokatkontor i flere retskredse også gælder for advokatselskaber.

*Til nr. 2.**Til § 143, stk. 2, 3. pkt.*

Det foreslås, at Advokatrådets tilsynspligt og adgang til at indklage en advokat for Advokatnævnet tillige finder anvendelse for advokatselskaber.

Til § 146, 1. pkt.

Bestemmelsen i § 146 fastlægger Advokatnævnets kompetence til at træffe afgørelse vedrørende klager over en advokats salærberegning. Det foreslås, at Advokatnævnet også skal have kompetence til at træffe afgørelse vedrørende et advokatselskabs salærberegning, og forslaget indebærer endvidere, at en klage kan indbringes for den advokatkreds, hvor advokatselskabet har sit kontor. Da færøske advokater og advokatselskaber, der praktiserer deres virksomhed på Færøerne, fortsat kun vil kunne have kontor på Færøerne, vil klagen skulle indbringes for advokatkreds 1, der omfatter København og Frederiksberg samt Københavns Amt, Færøerne og Grønland.

Til § 147 b-d.

Retsplejeloven for Færøerne indeholder i § 147 b-d regler om Advokatnævnets kompetence til at træffe afgørelse i disciplinærsager vedrørende advokater samt regler om advokatens adgang til at indbringe Advokatnævnets afgørelse for landsretten. Disse disciplinærsager vedrører overtrædelse af de særlige advokatpligter, der er fastsat dels i retsplejeloven for Færøerne og bekendtgørelser udstedt i medfør af denne, dels i den Vedtægt for Det danske Advokatsamfund, som Justits-

ministeriet har godkendt, og i Advokatsamfundets regler for god advokatskik og kollegialitet mv.

Disse regler indeholder bl.a. bestemmelser om god advokatskik, herunder regler om annoncering og anvendelse af firmanavn.

Den enkelte advokat vil fortsat, selv om advokaten udøver sin virksomhed i selskabsform, kunne indklages for Advokatnævnet. Forslaget indebærer, at klager over selskabet som sådant tillige vil kunne indbringes for Advokatnævnet efter disse regler. Der vil navnlig i tilfælde, hvor reglerne om anvendelse af firmanavn og reglerne om annoncering overtrædes, samt hvor klientkontoreglerne ikke overholdes, kunne tænkes at være behov for at kunne klage over selskabet som sådant. Der vil endvidere efter forslaget ikke være noget til hinder for, at såvel selskabet som den advokat, der direkte har givet anledning til klage, indbringes for Advokatnævnet.

Det foreslås i den forbindelse, at reglen i § 147 c, stk. 1, hvorefter Advokatnævnet kan give en advokat en advarsel eller pålægge denne en bøde på indtil 50.000 kr., tillige skal finde anvendelse for advokatselskaber. På samme måde som ved ændringen af den danske retsplejelov i 1990 foreslås beløbsgrænsen samtidig forhøjet til 200.000 kr. Bestemmelsen i § 147 c, stk. 2, 1. pkt., hvorefter en advokat kan pålægges tvangsbøder, foreslås ligeledes ændret, således at den også omfatter advokatselskaber.

Advokatnævnet har endvidere efter den færøske retsplejelovs § 147 c, stk. 2, 2. pkt., mulighed for at fratage en advokat en sag, hvis det skønnes fornødent, og efter § 147 c, stk. 3, kan Advokatnævnet frakende advokaten retten til helt eller delvis at udøve advokatvirksomhed. Disse regler foreslås ikke overført på advokatselskaber, idet regler om frakendelse af retten til at udøve en bestemt virksomhed generelt ikke finder anvendelse på selskaber. Sådanne regler ville ikke hindre personerne bag selskabet i at fortsætte virksomheden i et nyt selskab.

Til § 2.

Bestemmelsen fastsætter lovens ikrafttrædelsestidspunkt til den 15. juni 2002.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov nr. 92 af 23. februar 1988 for Færøerne om rettens pleje, om ændring af lov om retsafgifter, om ændring af lov om børns retsstilling og om ikrafttrædelse af lov om ydelse af juridisk bistand samt om inkasso- og detektivvirksomhed mv., som ændret ved § 3 i lov nr. 143 af 8. marts 1995, § 1 i lov nr. 1082 af 20. december 1995 og lov nr. 365 af 2. juni 1999, foretages følgende ændringer:

1. I § 1 indsættes efter nr. 34:

»34 a. Efter § 124 indsættes:

»§ 124 a. Advokatvirksomhed må ud over i enkeltmandsvirksomhed eller i et fællesskab af advokater kun udøves af et advokatselskab, der drives i aktie- eller anpartsselskabsform. Et advokatselskab må alene have til formål at drive advokatvirksomhed og er pligtig og eneberettiget til i navnet at benytte ordene »advokataktieselskab« eller »advokatanpartsselskab« eller deraf dannede forkortelser. Uanset 1. og 2. pkt. må foreninger, interesseorganisationer og lignende som mandatar udføre retssager for deres medlemmer inden for foreningens interesseområde.

Stk. 2. En advokat, der udøver virksomhed i et advokatselskab, hæfter personligt sammen med selskabet for ethvert krav, der er opstået som følge af advokatens bistand til en klient.

Stk. 3. Aktier eller anparter i et advokatselskab må, jf. dog stk. 5, kun ejes af

- 1) advokater, der aktivt driver advokatvirksomhed i selskabet, i dets moderselskab eller dets datterselskab, eller
- 2) et andet advokatselskab.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

Stk. 4. Bestyrelsesmedlemmer, bortset fra medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer, i et advokatselskab skal aktivt drive advokatvirksomhed i selskabet eller i dets moderselskab eller dets datterselskab. Medlemmer af direktionen i et advokatselskab skal aktivt drive advokatvirksomhed i selskabet.

Stk. 5. Justitsministeren fastsætter nærmere regler for udøvelse af advokatvirksomhed i selskabsform, herunder regler om afhændelse af en aktie eller anpart i tilfælde af en aktionærs eller anpartshavers dødsfald eller deponering af besiddelse.

Stk. 6. Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes med bøde den, der overtræder reglerne i stk. 1, 3 eller 4.

Stk. 7. I forskrifter, der udstedes i medfør af stk. 5, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelserne i forskrifterne.

Stk. 8. For overtrædelser, der begås af aktieselskaber, anpartsselskaber, andelsselskaber eller lignende, kan der pålægges selskabet som sådant bødeansvar.«

34 b. Efter § 127 indsættes:

»§ 127 a. § 124 og §§ 125-127 gælder også for advokatselskaber.««

2. I § 1 indsættes efter nr. 37:

»37 a. I § 143, stk. 2, indsættes som 3. pkt.:

»1. og 2. pkt. finder tilsvarende anvendelse for så vidt angår advokatselskaber, jf. § 124 a.«

37 b. § 146, 1. pkt., affattes således:

»Klager over vederlag, som en advokat eller et advokatselskab har forlangt for sit arbejde, kan af den, som har retlig interesse heri, indbringes for bestyrelsen i den advokatkreds, hvor advokaten eller advokatselskabet har sit kontor.«

§ 143. - - -

Stk. 2. Advokatsamfundets bestyrelse, der benævnes Advokatrådet, fører tilsyn med advokaterne og deres autoriserede fuldmægtige. Finder rådet, at en advokat ikke har handlet i overensstemmelse med de pligter, stillingen medfører, kan det indklage den pågældende for advokatnævnet.

Stk. 3. - - -

§ 146. Klager over vederlag, som en advokat har forlangt for sit arbejde, kan af den, som har retlig interesse heri, indbringes for bestyrelsen i den advokatkreds, hvor advokaten har sit kontor.

Gældende formulering

§ 147 b. Klager over, at en advokat har tilsidesat pligter, der følger af denne lov eller af forskrifter fastsat i medfør af denne lov, kan indbringes for advokatnævnet.

Stk. 2. - - -

§ 147 c. Finder advokatnævnet, at en advokat har tilsidesat pligter, der følger af denne lov eller forskrifter fastsat i medfør af loven, kan det tildele advokaten en advarsel eller irettesættelse eller pålægge vedkommende en bøde på indtil 50.000 kr.

§ 147 c. - - -

Stk. 2. Advokatnævnet kan under anvendelse af tvangsbøder pålægge en advokat at opfylde en forpligtelse som nævnt i stk. 1.

Stk. 5. Advokatnævnet sender meddelelse om en afgørelse til klageren, advokaten, advokatrådet og justitsministeriet. Nævnet kan offentliggøre afgørelsen.

§ 147 d. Advokatnævnets afgørelse efter § 147 c, stk. 1 og 2, kan indbringes for landsretten af advokaten. Landsretten kan stadfæste, ophæve eller ændre afgørelsen.

Stk. 2. - - -

Stk. 3. Afgørelsen indbringes ved, at advokaten anlægger sag mod advokatnævnet i den borgerlige retsplejes former. Sagen anlægges ved den landsret, i hvis kreds advokaten har kontor.

Lovforslaget

37 c. I § 147 b, stk. 1, indsættes efter »advokat«: »eller et advokatselskab«.

37 d. § 147 c, stk. 1, affattes således:

»Finder Advokatnævnet, at en advokat eller et advokatselskab har tilsidesat pligter, der følger af denne lov eller forskrifter fastsat i medfør af loven, kan det tildele advokaten eller advokatselskabet en advarsel eller irettesættelse eller pålægge vedkommende eller selskabet en bøde på indtil 200.000 kr.«

37 e. I § 147 c, stk. 2, 1. pkt., indsættes efter »advokat«: »eller et advokatselskab«.

37 f. I § 147 c, stk. 5, indsættes efter »advokaten,«: »advokatselskabet,«.

37 g. I § 147 d, stk. 1, indsættes efter »advokaten«: »eller advokatselskabet«.

37 h. I § 147 d, stk. 3, indsættes i 1. og 2. pkt. efter »advokaten«: »eller advokatselskabet«.

§ 2

Loven træder i kraft den 15. juni 2002.

Til lovforslag nr. 71. Skriftlig fremsættelse (30. januar 2002)

Justitsministeren (Lene Espersen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov for Færøerne om rettens pleje. (Advokatselskaber).

(Lovforslag nr. L 71).

Lovforslaget fremsættes efter anmodning fra Færøernes Hjemmestyre.

Formålet med lovforslaget er at gøre det muligt at drive advokatvirksomhed i selskabsform på Færøerne.

De foreslåede regler svarer indholdsmæssigt til de regler, som blev gennemført i Danmark ved lov nr. 403 af 13. juni 1990 om ændring af retsplejeloven (dommeres habilitet, SSP-samarbejdet og advokatselskaber mv.). Dog foreslås forbudet mod samtidig at have advokatkontor i flere retskredse efter hjemmestyrets ønske ikke ophævet i den færøske retsplejelov.

På samme måde som i Danmark skal advokatvirksomhed i selskabsform på Færøerne alene kunne udøves under særlige betingelser. Navnlig sikres det, at et advokatselskab i samme omfang som en personligt drevet advokatvirksomhed vil være uafhængig af interesser, der er advokatvirksomheden uvedkommende, og som kan være stridende mod klientens interesser. Dette sker gennem regler om, hvem der kan besidde aktier eller anpartar i et advokatselskab, og gennem regler om, hvem der kan være medlemmer af bestyrelse og direktion. Det foreslås endvidere, at selskabslovgivningens regler om hæftelsesforhold suppleres med en regel i retsplejeloven om, at den enkelte advokat, der har rådgivet en klient eller i øvrigt ydet bistand til en kli-

ent, tillige hæfter personligt for ethvert krav, der måtte opstå som følge af advokatens bistand til klienten. Udøvelse af advokatvirksomhed i selskabsform vil derfor ikke indebære nogen svækkelse af grundlaget for den enkelte advokats professionsansvar.

Lovforslaget indeholder desuden en bemyndigelse til justitsministeren til at fastsætte nærmere regler for udøvelse af advokatvirksomhed i selskabsform på Færøerne, herunder regler om afhændelse af aktier eller anpartar i tilfælde af en aktionær eller anpartshavers dødsfald eller depotering af beskikkelse. Bemyndigelsen svarer til bemyndigelsen i retsplejelovens § 124, stk. 5, som er udnyttet ved Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 824 af 10. december 1990 om advokatselskaber. Det forudsættes, at en lignende bekendtgørelse udstedes med virkning for Færøerne.

På samme måde som i Danmark indebærer lovforslaget endvidere, at overtrædelse af de særlige regler for udøvelse af advokatvirksomhed i selskabsform kan straffes med bøde, og at reglerne i den færøske retsplejelovs §§ 125-127 om de særlige advokatpligter samt reglerne om Advokatnævnets kompetence til at træffe afgørelse i disciplinærsager og i sager vedrørende samlærklager tillige finder anvendelse for så vidt angår advokatselskaber. Den færøske retsplejelovs § 124 om forbud mod samtidig at have advokatkontor i flere retskredse vil ligeledes finde anvendelse på advokatselskaber.

Idet jeg henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg herved anbefale forslaget til Det Høje Tings velvillige behandling.